

2018

Tilinpäätöstiedote

TAMMI-JOULUKUU 2018

7.2.2019

Sisältö

Yhteenveto	3
Vuoden 2018 nejas vuosineljännes lyhyesti	5
Liiketoiminta-alueet	6
If	6
Topdanmark	9
Osakkuusyhtiö Nordea	11
Mandatum Life.....	12
Omistusyhteisö	14
Muut tapahtumat	15
Henkilöstö	15
Palkitseminen	15
Osakkeet ja osakepääoma	15
Sisäiset osingot	16
Luottolukitukset	16
Vakavaraisuus	16
Velkarahoitus	18
Tulevaisuuden näkymät	19
Näkymät vuodelle 2019	19
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	19
Voitonjakoehdotus	20
Taulukot	22
Konsernin taloudellinen kehitys	22
Tunnuslukujen laskentakaavat	24
Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain	26
Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	27
Konsernitase, IFRS	28
Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS	29
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	30
Liitetiedot	31
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	31
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1. - 31.12.2018	32
Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1. - 31.12.2017	33
Tase segmenteittäin 31.12.2018	34
Tase segmenteittäin 31.12.2017	35
Muut liitetiedot	36
1 Vakuutusmaksut	36
2 Sijoitustoiminnan nettotuotot	37
3 Korvauskulut	39
4 Henkilöstökulut	40
5 Aineettomat hyödykkeet	40
6 Rahoitusvarat	41
7 Johdannaisopimukset	41
8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia	42
9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset	47
10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi	49
11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	49
12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	50
13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	51
14 Rahoitusvelat	51
15 Ehdolliset velat ja sitoumukset	52
16 Ifin tulosanalyysi	53
17 Osakkuusyhtiöhankinnat	54
18 Myytävänä olleet omaisuuserät ja niihin liittyvät velkaerät	54
19 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)	55

Sampo-konsernin tulos vuodelta 2018

Konsernin tulos ennen veroja vuodelta 2018 oli 2 094 miljoonaa euroa (2 482). Vertailukauden tulos sisältää 706 miljoonan euron kertaluonteisen voittoerän liittyen Topdanmarkin kirjanpituksiin. Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos laski 1 034 miljoonaan euroon (2 146).

- Osakekohtainen tulos oli 3,04 euroa (3,96) ja markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos 1,70 euroa (3,79). Markkina-arvoin laskettua tulosta painoi heikko kehitys pääomamarkkinoilla. Oman pääoman tuotto oli 7,5 prosenttia (17,1) vuonna 2018. Osakekohtainen substanssi 31.12.2018 laski 20,60 euroon (25,37).
- Hallitus ehdottaa 9.4.2019 järjestettävälle yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 2,85 euroa osakkeelta (2,60). Maksettavan osingon kokonaismäärä on 1 583 miljoonaa euroa (1 444).
- If-segmentin tulos ennen veroja nousi 848 miljoonaan euroon (818). Vakuutustekninen tulos oli 643 miljoonaa euroa (640) ja vuoden 2018 yhdistetty kulusuhde oli 85,2 prosenttia (85,3). Oman pääoman tuotto, jota rasitti sijoitusomaisuuden markkina-arvojen lasku, oli 11,2 prosenttia (21,3). Maksutulo kasvoi kiinteillä valuutoilla tarkasteltuna 2,9 prosenttia.
- Topdanmark-segmentin tulos ennen veroja oli 199 miljoonaa euroa (848). Vertailulukuun sisältyy kertaluonteinen 706 miljoonan euron voittoerä, joka syntyi Sammon Topdanmark-omistuksen kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotuksesta 30.9.2017 Sammon alkaessa käsitellä Topdanmarkia tytäryhtiönä konsernitilinpäätöksessään. Yhdistetty kulusuhde oli vahva 82,3 prosenttia. Topdanmarkin hallitus ehdottaa vuoden 2019 yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 15 Tanskan kruunua osakkeelta. Yhtiökokouksen hyväksyessä osinkoehdotuksen Sampo Oyj:n osuus osingosta on 84 miljoonaa euroa.
- Sammon osuus Nordean vuoden 2018 nettotuloksesta oli 625 miljoonaa euroa (616). Nordean oman pääoman tuotto ilman kertaeriä oli 9,7 prosenttia (9,5) ja ydinvakavaraisuussuhde oli 15,5 prosenttia. Segmenttiraportoinnissa Nordean tuloksesta kirjattava osuus sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin. Nordean hallitus aikoo ehdottaa vuoden 2019 yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 0,69 euroa osakkeelta (0,68). Yhtiökokouksen hyväksyessä osinkoehdotuksen Sampo Oyj saa Nordeasta osinkoa 594 miljoonaa euroa (585).
- Mandatum-segmentin tulos ennen veroja vahvistui 450 miljoonaan euroon (236). Tulos sisältää Danske Bankin kanssa vuoden 2018 toisella neljänneksellä solmitun yhteistyösopimuksen yhteydessä saadun 197 miljoonan euron suorituksen. Oman pääoman tuotto heikkeni 8,7 prosenttiin (13,3) sijoitusomaisuuden markkina-arvojen laskun takia. Laskuperustekorollisen vastuuvelan diskonttaamisessa käytetty korko vuodelle 2019 ja 2020 on 0,25 prosenttia ja vuodelle 2021 korko on 2,50 prosenttia.

Avainluvut

Milj.e.	2018	2017	Muutos, %	10-12/2018	10-12/2017	Muutos, %
Tulos ennen veroja *)	2 094	2 482	-16	451	436	3
If	848	818	4	221	215	3
Topdanmark *)	199	848	-77	29	52	-45
Nordea	625	616	1	98	126	-23
Mandatum	450	236	91	66	56	18
Omistusyhteisö (pl. Nordea)	-3	-40	-92	38	-13	-
Tilikauden voitto **)	1 778	2 239	-20	381	364	5
			Muutos			Muutos
Tulos/osake, euroa	3,04	3,96	-0,92	0,66	0,61	0,05
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	1,70	3,79	-2,09	-0,17	0,27	-0,44
Substanssi/osake, euroa	20,60	25,37	-4,77	-	-	-
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	9 509	9 364	145	-	-	-
Konsernin vakavaraisuussuhde, %	147	154	-7	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	7,5	17,1	-9,6	-	-	-

*) Vuoden 2017 lukuihin sisältyy kertaluonteinen 706 miljoonan euron suuruinen voittoerä, joka liittyy siihen, että Topdanmark alettiin konsolidoidaan tytäryhtiönä. Ilman tätä erää segmentin tulos ennen veroja olisi ollut 142 miljoonaa euroa.

**) sisältää määräysvallattomien osuuden 91 miljoonaa euroa (23) vuodelta 2018 ja 14 miljoonaa euroa (23) vuoden viimeiseltä neljännekseltä.

Tämä raportti ei ole tilintarkastettu. Tuloslaskelmaeriä vertaillaan viime vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohtana on vuoden 2017 lopun tilanne, jollei toisin ole ilmoitettu.

Tilinpäätöksessä käytetyt vaihtokurssit

	1-12/2018	1-9/2018	1-6/2018	1-3/2018	1-12/2017
EURSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	10,2583	10,2374	10,1508	9,9712	9,6351
Tase (raportointikauden päätöspäivä)	10,2548	10,3090	10,4530	10,2843	9,8438
DKKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,3764	1,3741	1,3630	1,3390	1,2953
Tase (raportointikauden päätöspäivä)	1,3733	1,3826	1,4026	1,3799	1,3222
NOKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,0688	1,0678	1,0582	1,0350	1,0330
Tase (raportointikauden päätöspäivä)	1,0308	1,0890	1,0990	1,0628	1,0004
EURDKK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4533	7,4503	7,4477	7,4468	7,4387
Tase (raportointikauden päätöspäivä)	7,4673	7,4564	7,4525	7,4530	7,4449

Vuoden 2018 neljäs vuosineljännes lyhyesti

Sampo-konsernin vuoden 2018 viimeisen neljänneksen tulos ennen veroja oli 451 miljoonaa euroa (436) ja osakekohtainen tulos 0,66 euroa (0,61). Osakekohtainen tulos markkina-arvoin oli -0,22 euroa (0,27). Osakekohtainen substanssi laski neljännellä neljänneksellä 3,73 euroa ja oli 20,60 euroa.

Ifin yhdistetty kulusuhde oli vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä 83,5 prosenttia (83,6). Tulos ennen veroja oli 221 miljoonaa euroa (215).

Topdanmarkin loka-joulukuun yhdistetty kulusuhde oli 81,1 prosenttia (82,1) ja tulos ennen veroja 29 miljoonaa euroa (52).

Sammon osuus Nordean vuoden 2018 viimeisen neljänneksen nettotuloksesta oli 98 miljoonaa euroa (126).

Mandatum Lifen tulos ennen veroja oli 66 miljoonaa euroa (56). Maksutulo nousi ennätykselliseen 394 miljoonaan euroon vuodentakaisesta 330 miljoonasta eurosta.

Liiketoiminta-alueet

If

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa. Vahinkovakuutus konsernin emoyhtiö If Skadeförsäkring Holding AB (publ):in pääkonttori on Ruotsissa. Tytäryhtiöidensä ja sivukonttoriensa välityksellä If tarjoaa vakuutus ratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liiketoiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia.

Tulos

Milj.e.	2018	2017	Muutos, %	10-12/2018	10-12/2017	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	4 325	4 357	-1	896	894	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	229	216	6	47	42	11
Liiketoiminnan muut tuotot	30	27	10	8	7	13
Korvauskulut	-2 716	-2 717	0	-657	-650	1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-35	-64	-45	186	177	5
Henkilöstökulut	-529	-543	-3	-128	-137	-7
Liiketoiminnan muut kulut	-445	-440	1	-129	-118	10
Rahoituskulut	-15	-19	-21	-4	-3	24
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	4	1	194	1	1	39
Tulos ennen veroja	848	818	4	221	215	3
Avainluvut			Muutos			Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	85,2	85,3	-0,1	83,5	83,6	-0,1
Riskisuhde, %	63,3	63,3	0,0	64,7	64,6	0,1
Toimintakulusuhde, %	21,9	22,0	-0,1	22,8	22,9	-0,1
Liikekulusuhde, %	16,4	16,4	0,0	17,1	17,0	0,1
Oman pääoman tuotto, %	11,2	21,3	-10,1	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	6 603	6 367	236	-	-	-

If-segmentin tulos ennen veroja vuodelle 2018 oli 848 miljoonaa euroa (818). Yhdistetty kulusuhde oli 85,2 prosenttia (85,3) ja riskisuhde säilyi muuttumattomana 63,3 prosentissa (63,3).

Aiempiina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varattua korvausvastuuta purettiin 173 miljoonalla eurolla (111) vuonna 2018. Oman pääoman tuotto laski 11,2 prosenttiin (21,3) ja käyvän arvon rahasto oli 234 miljoonaa euroa (519) joulukuun 2018 lopussa.

Vakuutustekninen tulos oli 643 miljoonaa euroa (640). Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) pysyi vakaana 15,1 prosentissa (15,1).

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	2018	2017	Muutos	2018	2017	Muutos
Henkilöasiakkaat	83,7	84,0	-0,4	61,8	62,0	-0,2
Yritysiasiakkaat	86,9	88,0	-1,1	64,4	65,4	-1,0
Suurasiakkaat	92,3	88,7	3,6	71,2	67,0	4,2
Baltia	88,8	88,9	-0,1	60,0	59,9	0,1
Ruotsi	79,7	84,5	-4,8	60,5	64,7	-4,2
Norja	85,7	80,8	4,9	63,1	57,8	5,3
Suomi	88,6	88,3	0,2	66,2	66,4	-0,2
Tanska	98,1	98,8	-0,7	69,0	69,9	-0,9

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	10-12/2018	10-12/2017	Muutos	10-12/2018	10-12/2017	Muutos
Henkilöasiakkaat	83,0	83,8	-0,8	59,9	60,2	-0,3
Yritysiasiakkaat	83,2	85,1	-2,0	59,9	62,6	-2,7
Suurasiakkaat	90,9	83,1	7,8	69,0	59,8	9,2
Baltia	90,1	87,7	2,4	59,6	56,6	3,0
Ruotsi	81,8	82,0	-0,1	60,9	62,0	-1,1
Norja	81,4	87,9	-6,5	58,1	62,8	-4,7
Suomi	87,8	74,2	13,6	65,5	52,2	13,3
Tanska	90,2	102,7	-12,4	58,6	70,1	-11,5

Suurvahingoista maksettiin korvauskuluja 29 miljoonaa euroa (46) odotettua enemmän tammi-joulukuussa 2018. Suurasiakkaiden suurvahinkokehitys oli 2 miljoonaa euroa normaalia huonompi ja yritysasiakkaiden 26 miljoonaa normaalia huonompi. Viimeisellä vuosineljänneksellä suurvahinkojen korvauskulut olivat 10 miljoonaa euroa normaalia suuremmat. Heikointa kehitys oli Ruotsissa ja Suomessa.

Annuiteettien diskonttaamiseen Ruotsissa käytetty korko oli vuoden 2018 lopussa -0,41 prosenttia (-0,13). Koko vuoden tulokseen tällä oli negatiivinen 19 miljoonan euron vaikutus. Suomen diskonttokorko säilyi ennallaan 1,2 prosentissa vuonna 2018.

Bruttovakuutusmaksutulo vuodelta 2018 oli 4 502 miljoonaa euroa (4 526). Valuuttakurssit huomioon ottaen maksutulo kasvoi 2,9 prosenttia. Maksutulo kasvoi kaikilla liiketoiminta-alueilla ja kaikilla markkinoilla paitsi Suomessa. Henkilöasiakasliiketoiminnan maksutulo kasvoi kaikilla markkinoilla mukaan lukien Suomi. Kasvu oli nopeinta Baltiassa, 6,5 prosenttia, ja Suurasiakasliiketoiminnassa, 5,0 prosenttia. Henkilöasiakasliiketoiminnassa kasvu oli 2,4 prosenttia ja Yritysasiakasliiketoiminnassa 2,6 prosenttia.

Bruttovakuutusmaksutulo kasvoi 4,0 prosenttia Ruotsissa, 4,2 prosenttia Norjassa ja 2,3 prosenttia Tanskassa. Ruotsin Henkilöasiakasliiketoiminnan kasvu hidastui vuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla huomattavasti uusien autojen verotusta koskeneiden muutosten tultua voimaan 1.7.2018. Maksutulon kehitys piristyi Suomessa vuoden loppua kohti, mutta jäi kuitenkin -1,3 prosenttiin koko vuodelta 2018.

Toimintakulusuhde parani hieman ja oli 21,9 prosenttia (22,0) ja liikekulusuhde säilyi 16,4 prosentissa (16,4).

Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli vuoden 2018 lopussa 10,9 miljardia euroa (11,5). Tästä 88 prosenttia (84) oli sijoitettuna korkoinstrumentteihin, 2 prosenttia (3) rahamarkkinainstrumentteihin ja 10 prosenttia (13) osakkeisiin. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 229 miljoonaa euroa (216). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin vuodelta 2018 oli -0,8 prosenttia (2,6). Korkosijoitusten duraatio oli 1,4 vuotta (1,4) ja keskimääräinen maturiteetti oli 2,7 vuotta (2,7). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) ilman valuuttasuojauksien kuluja oli vuoden 2018 lopussa 1,7 prosenttia (1,5).

Ifin vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Topdanmark

Topdanmark on Tanskan toiseksi suurin vahinkovakuutusyhtiö ja viidenneksi suurin henkivakuutusyhtiö. Yhtiö on noteerattu Nasdaq Kööpenhaminassa ja sillä on vahinkovakuuttamisessa 17 prosentin markkinaosuus. Topdanmark keskittyy henkilöasiakkaiden, maatalouden ja pk-yritysten vakuuttamiseen, ja sillä on noin 600 000 asiakasta. Yhtiö käsittelee vuosittain noin 300 000 korvaushakemusta. Henkivakuutuksissa Topdanmarkilla on 10 prosentin markkinaosuus Tanskassa.

Tulos

Milj.e.	2018	2017	Muutos, %	10-12/2018	10-12/2017	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 509	498	404	601	498	21
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-280	107	-	-492	107	-
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1	226	1	1	-8
Korvauskulut	-1 198	-285	320	-298	-285	4
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-458	-163	181	313	-163	-
Henkilöstökulut	-269	-68	295	-69	-68	1
Liiketoiminnan muut kulut	-119	-39	206	-38	-39	-3
Rahoituskulut	-11	-3	305	-2	-3	-7
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	22	94	-77	13	4	232
Voitto aiemman osakkuus-yhtiöosuuden arvostamisesta käypään	-	706	-	-	-	-
Tulos ennen veroja	199	848	-77	29	52	-45
Avainluvut			Muutos			Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	82,3	-	-	81,1	80,5	0,6
Vahinkosuuhde, %	66,0	-	-	63,6	64,0	-0,4
Liikekulusuhde, %	16,3	-	-	17,6	16,4	1,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	2 314	2 412	-98	-	-	-

Vuoden 2018 lopussa Sampo Oyj omisti 41 997 070 Topdanmarkin osaketta, mikä vastaa 46,7 prosenttia Topdanmarkin koko osakekannasta ja 48,7 prosenttia niihin liittyvistä äänioikeuksista. Sammon omistusten markkina-arvo oli 1 704 miljoonaa euroa 31.12.2018.

Sampo on käsitellyt taloudellisessa raportoinnissaan Topdanmarkia 30.9.2017 alkaen tytäryhtiönä. Sampo Oyj:n osuus Topdanmarkin hankintahinnasta asiakassuhteille allokoitusta osuudesta poistetaan 10 vuoden aikana Topdanmark-segmentissä, mikä johtaa vuosineljänneksittäin noin 5 miljoonan euron poistoon verojen jälkeen (sisältyy erään Liiketoiminnan muut kulut).

Hallitus esittää vuoden 2019 yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 1 350 miljoonaa Tanskan kruunua (181 miljoonaa euroa), eli 15 Tanskan kruunua osakkeelta. Yhtiökokouksen hyväksyessä osinkoehdotuksen Sammon osuus osingosta on 84 miljoonaa euroa.

Seuraava teksti perustuu Topdanmarkin 24.1.2019 julkaisemaan tilinpäätöstiedotteeseen vuodelta 2018.

Topdanmarkin tulos ennen veroja ylsi 199 miljoonaan euroon (848). Vertailukauden luku sisältää kirjanpitoikäytännön muutoksesta aiheutuneen 706 miljoonan euron kertaluonteisen voittoerän. Muutoksen aiheutti se, että Topdanmarkia alettiin käsitellä 30.9.2017 lähtien osakkuusyhtiön sijaan tytäryhtiönä.

Vahinkovakuutuksessa maksutulo kasvoi 1,7 prosentilla 1 223 miljoonaan euroon (1 208). Suurvahinkojen määrä kasvoi vuonna 2018. Suurvahinkojen taso oli noin 15 miljoonaa euroa korkeampi verrattuna vuoteen 2017, mikä vastaa 1,2 prosenttiyksikön nousua vahinkotrendillä. Säähän liittyvien vahinkojen taso ylsi 1,2 miljoonaan euroon, mikä oli noin 22 miljoonaa euroa (161 miljoonaa Tanskan kruunua) alle normaalin tason.

Yhdistetty kulusuhde ylsi 82,3 prosenttiin vuonna 2018. Liikekulusuhde oli 16,3 prosenttia.

Henkivakuutusliiketoiminnassa bruttomaksutulo kasvoi 19 prosenttia 1 354 miljoonaan euroon (1 109). Sijoitussidonnaisten sopimusten osuus oli 94 prosenttia uusmyynnistä.

Topdanmarkin vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Lisätietoja Topdanmark A/S:stä ja sen tammi-joulukuun 2018 tuloksesta saatavilla osoitteessa www.topdanmark.com.

Osakkuusyhtiö Nordea

Nordea on Pohjoismaiden suurin pankki ja markkina-arvolla mitattuna yksi Euroopan 10 suurimmasta finanssipalveluyrityksestä. Nordealla on noin 11 miljoonaa asiakasta. Nordean osake noteerataan Nasdaqin pörseissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Nordeaa on käsitelty Sammon konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä, ja segmenttiraportoinnissa osuus sen tuloksesta sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.

Sampo Oyj omisti 860 440 497 Nordean osaketta 31.12.2018, mikä vastaa 21,2 prosentin omistusosuutta. Yhdestä osakkeesta maksettu hinta oli keskimäärin 6,46 euroa, ja Sammon konsernitilinpäätöksessä käytettävä kirjanpitoarvo oli 8,76 euroa osakkeelta. Nordean osakkeen päätöskurssi oli joulukuun 2018 lopussa 7,27 euroa.

Nordean hallitus aikoo ehdottaa vuoden 2019 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,69 euroa osakkeelta (0,68). Mikäli yhtiökokous hyväksyy hallituksen osinkoehdotuksen, Sampo Oyj saa Nordealta osinkoa 594 miljoonaa euroa (585) 8.4.2019.

Seuraava teksti perustuu Nordean 6.2.2019 julkaisemaan tilinpäätöstiedotteeseen vuodelta 2018.

Vuosi 2018 oli tuottokehityksen suhteen haastava. Vuonna 2018 rahoituskate laski 7 prosenttia vuodesta 2017 johtuen pääasiassa marginaalipaineista ja Baltian toiminnoista irtautumisesta. Viime vuosineljänneksen aikana taso on vakaantunut ja vuoden loppua kohti Nordeassa nähtiin kasvua ja marginaalikehityksen tasaantumista. Rahoitusmarkkinoilla ympäristö oli haastava läpi vuoden, ja olosuhteiden heikentyminen edelleen viimeisellä neljänneksellä painoivat käypiä arvoja kuten myös palkkiotuottoja.

Nordea jatkaa säästöohjelmansa toteuttamista ja saavutti vuonna 2018 alle 4,8 miljardin euron kulutason ilman Venäjän-toimintoihin liittyvää 141 miljoonan euron liikearvon alaskirjausta. Nordea etenee suunnitellusti kohti vuoden 2021 tavoitetta vähentää kuluja 3 prosenttia vuodesta 2018. Vuonna 2019 tavoitteena on pitää kulut pienempinä kuin vuonna 2018, oikaistuna vuosien 2018 ja 2019 kertaluonteisilla kuluilla. Ydinvakavaraisuussuhde oli 15,5 prosenttia, mikä oli linjassa Nordean odotusten kanssa ja selvästi yli vaaditun 13,9 prosentin.

Mandatum Life

Mandatum Life -konserni koostuu Sampo Oyj:n sataprosenttisesti omistamasta tytäryhtiöstä Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä, jolla on toimintaa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa, ja sen tytäryhtiöstä. Emoyhtiö Mandatum Life on vastuussa myynnistä ja kaikista vakuutusyhtiölain määrittämistä toiminnoista. Operatiiviset tytäryhtiöt ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy ja Mandatum Life Fund Management S.A.

Tulos

Milj.e.	2018	2017	Muutos, %	10-12/2018	10-12/2017	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	1 074	960	12	394	330	19
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-26	782	-	-353	136	-
Muut tuotot	212	10	2 093	3	2	39
Korvauskulut	-1 116	-1 021	9	-268	-280	-4
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	426	-377	-	313	-104	-
Henkilöstökulut	-46	-47	-3	-10	-11	-9
Muut kulut	-67	-63	7	-11	-17	-38
Rahoituskulut	-7	-7	3	-2	-1	192
Tulos ennen veroja	450	236	91	66	56	18
Avainluvut			Muutos			Muutos
Liikekustannussuhde, %	92,1	94,7	-2,6	-	-	-
Oman pääoman tuotto, %	8,7	13,3	-4,6	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	531	525	6	-	-	-

Mandatum Lifen tulos ennen veroja vuodelta 2018 oli 450 miljoonaa euroa (236). Tulos sisältää Danske Bankin kanssa vuoden 2018 toisella neljänneksellä solmitun yhteistyösopimuksen yhteydessä saadun 197 miljoonan euron suorituksen. Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos verojen jälkeen laski 112 miljoonaan euroon (188). Oman pääoman tuotto oli 8,7 prosenttia (13,3).

Sijoitusomaisuuden nettotuotot olivat 232 miljoonaa euroa (376) ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja. Sijoitussidonnaisten vakuutusten tuotot olivat -259 miljoonaa euroa (405). Käyvän arvon rahaston arvo laski 352 miljoonaan euroon (599) vuonna 2018.

Mandatum Life -konsernin vastuovelka oli 11,2 miljardia euroa (11,6). Sijoitussidonnainen vastuovelka oli 7,0 miljardia euroa (7,1) vuoden 2018 lopussa. Sijoitussidonnainen vastuovelka oli 62 prosenttia (61) koko vastuuvälästä.

Laskuperustekorkoisen vastuuvälän määrä aleni vuonna 2018 suunnitelman mukaisesti ja oli 4,2 miljardia euroa (4,6) vuoden 2018 lopussa. Vakuutuskannat, joiden laskuperustekorot ovat korkeita (4,5 ja 3,5 prosenttia), pienenevät vuoden 2018 kuluessa 209 miljoonaa euroa 2,4 miljardiin euroon.

Mandatum Life on vahvistanut vastuuvälkänsä kokonaisuudessaan 232 miljoonalla eurolla (325), josta 193 miljoonaa euroa on allokoitu vuosille 2019-2021. Lukuun ei sisälly eriytettyyn kantaan liittyviä eriä. Diskonttokorko vuosille 2019 ja 2020 on 0,25 prosenttia ja vuodelle 2021 puolestaan 2,50 prosenttia.

Eriytetyn ryhmäeläkevakuutus-kannan laskuperustekorko on 0,50 prosenttia ja diskonttokoron alentamiseen on varattu 250 miljoonaa euroa (261).

Vuoden 2018 lopussa Mandatum Life -konsernin sijoitusomaisuus oli markkina-arvoin 5,6 miljardia euroa (6,3), kun jätetään huomioimatta sijoitussidonnaisen vastuuvelan katteena olevat 7,0 miljardin euron (7,1) suuruiset varat.

Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan katteena oleva sijoitusomaisuus oli 31.12.2018 markkina-arvoin 4,6 miljardia euroa (5,2). Tästä 49 prosenttia (42) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 9 prosenttia (16) rahamarkkinoille, 27 prosenttia (28) osakkeisiin ja 15 prosenttia (13) muihin instrumentteihin. Sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin vuodelta 2018 oli -2,4 prosenttia (6,5). Vuoden 2018 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,5 vuotta (2,0) ja keskimääräinen maturiteetti 2,8 vuotta (2,2). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla (running yield) ilman valuuttariskin suojauskustannusta oli joulukuun 2018 lopussa 2,7 prosenttia (2,4).

Eriytetyn kannan katteena olevien sijoitusten arvo oli 1,0 miljardia euroa (1,1), josta 77 prosenttia (77) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 5 prosenttia (6) rahamarkkinoille, 11 prosenttia (11) osakkeisiin ja 6 prosenttia (6) muihin instrumentteihin. Eriytetyn kannan sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi - joulukuussa 2018 oli -1,9 prosenttia (1,8). Vuoden 2018 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,5 vuotta (2,6) ja keskimääräinen maturiteetti 3,1 vuotta (3,3). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla (running yield) ilman valuuttariskin suojauskustannusta oli joulukuun 2018 lopussa 2,4 prosenttia (2,1).

Kustannusliikkeen tulos nousi uuteen ennätykseen. Kustannusliikkeen tulos oli 35 miljoonaa euroa (33) ja riskiliikkeen tulos 33 miljoonaa euroa (35).

Mandatum Life -konsernin omalla vastuulla oleva maksutulo vuonna 2018 nousi 1 074 miljoonaan euroon (960). Danske Bankin jakelukanavan kautta kertynyt maksutulo oli 78 miljoona euroa. Sijoitussidonnaisista vakuutuksista kertyi maksutuloa 976 miljoonaa euroa (850).

Mandatum Lifen vakavaraisuusasemaa on kuvattu Vakavaraisuus-osiossa.

Omistusyhteisö

Sampo Oyj hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään. Lisäksi yhtiö omisti 31.12.2018 noin 21,2 prosenttia Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean osakepääomasta. Nordea on Sampo Oyj:n osakkuusyhtiö. Vuoden 2018 maaliskuusta lähtien Sammolla on ollut myös toinen osakkuusyhtiö, NDX Intressenter AB, josta Sampo omistaa 36,25 prosenttia. Yhtiö perustettiin Nordax Group AB:n ostotarjousta varten.

Tulos

Milj.e.	2018	2017	Muutos, %	10-12/2018	10-12/2017	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	10	-85	19	-2	-
Liiketoiminnan muut tuotot	17	18	-6	5	5	-3
Henkilöstökulut	-11	-18	-40	0	-5	-93
Liiketoiminnan muut kulut	-14	-14	2	-4	-4	11
Rahoituskulut	3	-36	-	19	-8	-
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	621	616	1	97	126	-23
Tulos ennen veroja	618	576	8	135	112	21
Avainluvut			Muutos			Muutos
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	61	60	1	-	-	-

Omistusyhteisö-segmentin tulos ennen veroja oli 618 miljoonaa (576), josta 621 miljoonaa euroa (616) tuli osakkuusyhtiöiden Nordean ja NDX Intressenterin vuoden 2018 tuloksesta Sammolle kirjattavasta osuudesta. Nordean osuus oli 625 miljoonaa euroa (616) ja NDX Intressenterin -4 miljoonaa euroa. Segmentin tulos ennen veroja ilman osakkuusyhtiöiden tulososuutta oli -3 miljoonaa euroa (-40).

Johdannaisinstrumenttien markkina-arvojen ja valuuttakurssien muutokset voivat aiheuttaa merkittäviä vaihteluja nettosijoitustuottoihin ja rahoituskuluihin.

Sampo Oyj:n Nordea-omistus on kirjattu taseeseen 7,5 miljardiin euroon. Omistusosuuden markkina-arvo 31.12.2018 oli 6,3 miljardia euroa eli 7,27 euroa osakkeelta. Lisäksi Sampo Oyj:n taseeseen sisältyi 3,4 miljardin euron (2,4) arvosta tytäryhtiöiden osakkeita.

Vuosina 2017 ja 2018 Sampo Oyj teki viisi sijoitusta (Asiakastieto, Intrum, Nets, Nordax ja Saxo) yhteisarvoltaan noin miljardi euroa. Näistä omistuksista Nordaxia (NDX Intressenter) käsitellään osakkuusyhtiönä ja muut ovat osakesijoituksia.

Muut tapahtumat

Henkilöstö

Sampo-konsernin työntekijöiden määrä (FTE) oli vuonna 2018 keskimäärin 9 509 (9 364).

Suurin liiketoiminta-alue Sampo-konsernissa on If, joka työllisti keskimäärin 70 prosenttia henkilöstöstä. Topdanmark työllisti 24 prosenttia ja Mandatum Life noin 6 prosenttia henkilöstöstä. Emoyhtiö Sampo Oyj:n palveluksessa työskenteli prosentti henkilöstöstä.

Maantieteellisesti Sampo-konsernin henkilöstö jakautui siten, että Tanskassa työskenteli 31 prosenttia, Suomessa 24 prosenttia, Ruotsissa 22 prosenttia ja Norjassa 14 prosenttia henkilöstöstä. Muiden maiden osuus oli 10 prosenttia.

Vuonna 2018 Ifin henkilöstömäärä kasvoi 4 prosenttia. Joulukuun 2018 lopussa Ifissä työskenteli 6 680 henkilöä.

Topdanmark työllisti vuoden 2018 lopussa 2 309 henkilöä ja henkilöstömäärä laski vuoden aikana 4 prosenttia.

Mandatum Lifin henkilöstömäärä kasvoi 2 prosenttia vuonna 2018. Mandatum Life työllisti vuoden 2018 lopussa 533 henkilöä.

Sampo Oyj työllisti vuoden lopussa 61 henkilöä (60).

Sampo-konsernissa työskenteli vuoden 2018 lopussa yhteensä 9 582 henkilöä.

Lisätietoja Sampo-konsernin henkilöstöstä on saatavilla vuoden 2018 Yritysvastuuraportissa, joka julkaistaan toukokuussa 2019 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2018.

Palkitseminen

Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella maksettiin vuonna 2018 palkkioita sosiaalikuluneen 23 miljoonaa euroa (19). Lyhytaikaisia kannustimia maksettiin sosiaalikulut mukaan lukien samalla ajanjaksolla 36 miljoonalla eurolla (37). Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tulosvaikutus vuonna 2018 oli 5 miljoonaa euroa (28).

Sampo-konserni julkaisee maaliskuussa 2019 Palkitsemisraportin vuodelta 2018 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2018. Palkitsemisraportti 2018 on osa palkka- ja palkkioselvitystä, joka on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/palkkajapalkkioselvitys. Selvitys on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistyksen hyväksymän, 1.1.2016 voimaan tulleen hallinnointikoodin suositusten mukaisesti.

Osakkeet ja osakepääoma

Vuoden 2018 yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita yhdessä tai useammassa erässä yhteensä enintään 50 000 000 kappaletta. Omia osakkeita voidaan hankkia muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Osakkeiden hankintahinta on enintään hankintahetkellä Sammon osakkeesta julkisessa kaupankäynnissä maksettava korkein hinta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Sampo Oyj ei ostanut vuonna 2018 omia osakkeitaan. Sampo ei ole hankkinut omia osakkeitaan myöskään katsauskauden päättymisen jälkeen.

Sisäiset osingot

Sampo-konsernin emoyhtiö, Sampo Oyj, vastaanotti vuoden 2018 kuluessa osinkoja lähes 1,7 miljardia euroa tytäryhtiöiltään ja osakkuusyhtiöiltään Nordealta. Osinkoja maksettiin seuraavasti:

- Mandatum Life; 150 miljoonaa euroa maaliskuussa 2018 ja 150 miljoonaa euroa syyskuussa 2018,
- Nordea; 585 miljoonaa euroa maaliskuussa 2018,
- Topdanmark; 107 miljoonaa euroa huhtikuussa 2018 ja
- If; 7,0 miljardia Ruotsin kruunua (675 miljoonaa euroa) joulukuussa 2018.

Nordean hallitus ilmoitti 6.2.2019, että se aikoo ehdottaa, että 28.3.2019 kokoontuva varsinainen yhtiökokous jakaisi osinkoa 0,69 euroa osakkeelta. Sammon nykyisellä osakeomistuksella osinko on noin 594 miljoonaa euroa. Ehdotettu osingonmaksupäivä on 8.4.2019.

Topdanmarkin hallitus ehdotti 3.4.2019 pidettävälle yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 15 Tanskan kruunua osaketta kohti. Sammon osuus Topdanmarkin jakamasta osingosta on 84 miljoonaa euroa.

Mandatum Life suunnittelee maksavansa 150 miljoonan euron osingon vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. If maksaa osinkonsa yleensä vuoden lopulla.

Luottoluokitukset

Sampo-konsernin keskeiset luottoluokitukset 31.12.2018 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's	
	Luokitus	Näkymät	Luokitus	Näkymät
Sampo Oyj – Long-term Issuer Rating	A3	Vakaat	A-	Vakaat
If Skadeförsäkring AB (Ruotsi) - Insurance Financial Strength Rating	A1	Vakaat	A+	Vakaat

Vakavaraisuus

Sampo-konsernin pääomavaade on riippuvainen liiketoiminta-alueiden ja emoyhtiöiden pääomavaateista. Sampo-konsernin pääomavaatimus ja konsernin omat varat lasketaan sekä konglomeraattisääntöjen (FICO) että Solvenssi II -direktiivin mukaisesti.

Ennen vuoden 2018 loppua FICO-sääntöjen mukainen kokonaispääomavaade laskettiin perustuen tytäryhtiöiden standardimallin pääomavaateisiin. Vuoden 2018 lopussa Sampo alkoi käyttää osittaista sisäistä mallia pääomavaatimuksen (SCR) FICO-laskennassa suurimmalle osalle Ifin ja Topdanmarkin vahinkovakuutusliiketoiminnasta. Tämä laskee kokonaispääomavaadetta noin 470 miljoonalla eurolla vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä.

Sampo-konsernilla ei kuitenkaan ole Solvenssi II:n mukaista hyväksyttyä konsernin osittaista sisäistä mallia, vaikka paikalliset sääntelijät ovat hyväksyneet osittaiset sisäiset mallit Ifin ja Topdanmarkin osalta. Näin ollen Solvenssi II:n osalta käytetään standardimallia konsernitason tasolla. Nordean pääomavaadetta Sammolle käsitellään samalla tavalla FICO-sääntöjen ja Solvenssi II:n mukaisesti, ja mahdollisten muutosten vaikutukset ovat samanlaiset.

Vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä Nordean riskipainotettuja eriä koskeva vaatimus (REA) kasvoi 35 miljardilla eurolla 156 miljardiin euroon. Tämä aiheutui pääasiassa olemassa olevien erien siirtämisestä pilari II:sta pilari I:een johtuen kotipaikan siirtämisestä Ruotsista Suomeen. Samaan aikaan järjestelmäriskipuskuri (SRB) laski väliaikaisesti nolnaan prosenttiin. Näiden kahden tekijän seurauksena Sammon nimellinen pääomavaade oli 3 779 miljoonaa euroa 31.12.2018. Järjestelmäpuskuri (SRB) täytyy kuitenkin soveltaa Suomessa 1.1.2019 alkaen (2 prosenttia vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla ja 3 prosenttia 1.7.2019 alkaen), mikä nostaa Nordean pääomavaadetta Sammossa vuonna 2019 ja laskee konsernin vakavaraisuussuhdetta. Tilanteen kehittyessä Sampo tarkastelee erilaisia vaihtoehtoja vastatakseen vaikutukseen.

Konsernin vakavaraisuussuhde (ryhmittymän omat varat suhteessa minimivaatimukseen) 31.12.2018 oli 147 prosenttia (154). Laskelman osat on kuvattu alla.

Sampo-konsernin vakavaraisuus

Milj. e.	31.12.2018	31.12.2017
Konsernitaseen oma pääoma	13 014	13 508
Aineettomat hyödykkeet ja toimialakohtaiset vähennykset	-5 269	-5 004
Toimialakohtaiset erät	2 586	2 517
Ryhmittymän omat varat, yhteensä	10 330	11 021
Omien varojen vaatimukset, yhteensä	7 017	7 164
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 313	3 858
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat suhteessa minimivaatimukseen, %)	147	154

Konsernin vakavaraisuussuhde Solvenssi II -direktiivin mukaisesti 31.12.2018 oli 140 prosenttia (156).

If, Topdanmark ja Mandatum Life ovat noudattaneet vakavaraisuuslaskelmissaan Solvenssi II -säännöstöä 1.1.2016 alkaen. If-konserniin kuuluvat yhtiöt soveltavat joko osittaista sisäistä mallia tai standardikaavaa laskiessa vakavaraisuuttaan erillisinä yhtiöinä. Mandatum Life raportoi standardikaavan mukaisesti. Topdanmark käyttää osittaista sisäistä mallia raportoidessaan vakavaraisuutensa.

If-konsernilla on S&P:n A+ -luottoluokitus. Tämä vaatii huomattavasti enemmän pääomaa kuin Solvenssi II:n mukainen standardikaava ja siksi standardikaava soveltamisella ei ole Ifin kannalta käytännön merkitystä Ifin pääomitukselle. If-konsernin standardikaavan mukainen pro forma Solvenssi II -vaade 31.12.2018 oli 1 833 miljoonaa euroa (1 938) ja omat varat 3 599 miljoonaa euroa (3 818). Vakavaraisuusaste oli 196 prosenttia (197).

S&P:n A+ -luottoluokituksen mukainen tavoitepääoma oli vuoden 2018 lopussa 2 949 miljoonaa euroa (3 098) ja pääomat ylsivät 3 149 miljoonaan euroon (3 408). Osittaisen sisäisen mallin mukainen pääomavaade 31.12.2018 oli 1 305 miljoonaa euroa (1 510) ja omat varat olivat 3 599 miljoonaa euroa (3 875). Vakavaraisuusaste oli 276 prosenttia (257).

Topdanmark soveltaa osittaista sisäistä mallia vahinkovakuutusriskien laskennassa. DFSA:n hyväksymä malli toimii perustana vahinkovakuutusriskien huomioimisessa Topdanmarkin vakavaraisuuslaskennassa. Topdanmarkin vakavaraisuusuhde osittaisen sisäisen mallin mukaisesti oli 196 prosenttia (204) vuoden 2018 lopussa.

Topdanmarkin Solvenssi II:n mukainen pääomavaade standardikaavalla laskettuna oli 534 miljoonaa euroa ja omat varat 872 miljoonaa euroa 31.12.2018. Vakavaraisuussuhde oli 163 prosenttia (166).

Mandatum Lifen vakavaraisuussuhde siirtymäsäännösten jälkeen säilyi osingonmaksusta ja pääomamarkkinoiden negatiivisesta kehityksestä huolimatta vahvana, ja oli 176 prosenttia (182) joulukuun 2018 lopussa. Omat varat olivat 1 740 miljoonaa euroa (1 977) ja ylittivät siten 990 (1 087) miljoonan euron suuruisen Solvenssi II -pääomavaateen 750 miljoonalla eurolla. Ilman siirtymäsäännöksiä omat varat olisivat olleet 1 348 miljoonaa euroa (1 555) ja vakavaraisuusvaade 1 030 miljoonaa euroa (1 220), ja tämän seurauksena vakavaraisuussuhde olisi ollut 131 prosenttia (127).

Lisätietoja Sampo-konsernin pääomituspolitiikasta on saatavilla vuoden 2018 Riskienhallintaraportista, joka julkaistaan maaliskuussa 2019 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2018.

Velkarahoitus

Sampo Oyj:llä oli 31.12.2018 velkarahoitusta 4 067 miljoonaa euroa (3 177) ja korkoa kerryttäviä omaisuus-eriä 1 959 miljoonaa euroa (1 754). Korkoa kerryttäviin omaisuuseriin sisältyvät pankkitilit, korkoinstrumentit sekä 489 miljoonaa euroa (496) tytä- ja osakkuusyhtiöiden liikkeelle laskemia pääomalainoja. Käteisiin verrattavat varat pois lukien korkosijoitusten tuotto oli yli 5 prosenttia.

Sampo Oyj:n taseessa 31.12.2018 olleet rahoitusvelat koostuivat 3 943 miljoonan euron (2 884) seniori-ehtoisista joukkovelkakirjalainoista ja 124 miljoonan euron (293) arvoisista liikkeeseen lasketuista yritys-todistuksista. Sampo Oyj:n velan keskiporko oli 31.12.2018 ilman koronvaihtosopimuksia 0,81 prosenttia (0,93).

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät vuodelle 2019

Sampo-konsernin liiketoiminta-alueiden odotetaan raportoivan hyvän toiminnallisen tuloksen vuonna 2019.

Markkina-arvoiset tulokset ovat kuitenkin varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääoma-markkinoiden kehitykseen. Matala korkotaso luo lisäksi haastavan ympäristön erääntyvien korkosijoitusten uudelleen sijoittamiseen.

Ifin odotetaan saavuttavan 86–90 prosentin yhdistetyn kulusuhteen vuonna 2019.

Topdanmark julkaisee oman tulosennustemallinsa vuosineljänneksittäin.

Nordean vaikutuksen konsernin tulokseen odotetaan olevan huomattava.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu päivittäisessä liiketoiminnassaan erilaisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti erillisinä johdettujen keskeisten liiketoimintayksiköidensä, mukaan lukien emoyhtiö Sampo Oyj, välityksellä.

Sampo-konsernin kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit, joita keskeiset liiketoimintayksiköt kvantifioivat itsenäisesti. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Tällä hetkellä on olemassa lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti. Erityisesti poliittiset riskit ovat tällä hetkellä korkealla tasolla.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut trendit ja mahdolliset laajakantoiset tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä. Esimerkkejä tunnistetuista trendeistä ovat teknologinen kehitys, esimerkiksi tekoäly ja digitalisaatio, väestörakenteen muutokset ja kestävään kehitykseen liittyvät kysymykset, joilla voi olla syvällisiä vaikutuksia myös finanssisektorin yritysten toimintaan.

Voitonjakoehdotus

Sampo Oyj:n osinkopolitiikan mukaan maksettujen osinkojen kokonaismäärä on vähintään 50 prosenttia konsernin vuotuisesta nettotuloksesta (satunnaiset erät pois lukien). Osingonjaon lisäksi voidaan ostaa omia osakkeita.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 7 792 358 111,04 euroa, josta tilikauden voitto on 1 668 757 866,27 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle osinkoa maksettavaksi 2,85 euroa kullekin yhtiön 555 351 850 osakkeelle. Maksettavien osinkojen yhteismäärä on 1 582 752 772,50 euroa. Loput varoista jätetään yhtiön omaan pääomaan.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 11.4.2019 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 18.4.2019.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

SAMPO OYJ

Hallitus

Lisätiedot:

Talousjohtaja **Knut Arne Alsaker**, puh. 010 516 0010

Sijoittajasuhde- ja viestintäjohtaja **Jarmo Salonen**, puh. 010 516 0030

Sijoittajasuhde- ja viestintäasiantuntija, mediasuhteet, **Mirko Hurmerinta**, puh. 010 516 0032

Lehdistötilaisuus ja puhelinkonferenssi

Sampo järjestää median edustajille tänään klo 13.00 tiedotustilaisuuden Ravintola Palacessa (10 krs) osoitteessa Eteläranta 10, Helsinki. Lehdistötilaisuudessa käytettävät kielet ovat englanti ja suomi.

Ilmoittautumiset lehdistötilaisuuteen ja haastattelupyynnöt sähköpostitse Mirko Hurmerinnalle, mirko.hurmerinta@sampo.fi

Analytikoille ja sijoittajille järjestetään englanninkielinen puhelinkonferenssi klo 17.00. Puhelinkonferenssiin voi osallistua soittamalla numeroon (09) 8171 0310, +1 631 913 1422, +44 (0)333 300 0804 tai +46 (0)8 5664 2651. Puhelinkonferenssin koodi on 69958632#.

Lehdistötilaisuutta ja puhelinkonferenssia voi seurata samanaikaisesti myös internetissä osoitteessa www.sampo.com/tulos. Tallenteet tilaisuuksista ovat saatavilla myöhemmin samassa osoitteessa.

Tämän lisäksi tulostiedotetta täydentävä englanninkielinen esitysaineisto on nähtävissä osoitteessa www.sampo.com/tulos.

Sampo julkaisee tammi-maaliskuun 2019 osavuosisiraporttinsa 8.5.2019.

Jakelu:

Nasdaq Helsinki

Lontoon pörssi

Keskeiset tiedotusvälineet

Finanssivalvonta

www.sampo.com

Konsernin taloudellinen kehitys >

Tunnusluvut

KONSERNI		1-12/2018	1-12/2017
Voitto ennen veroja	Milj.e	2 094	2 482
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	7,5	17,1
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	3,2	7,6
Omavaraisuusaste	%	25,1	26,1
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj.e	3 313	3 858
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹⁾	%	147	154
Henkilöstön keskim. lukumäärä		9 509	9 364
IF		1-12/2018	1-12/2017
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	4 502	4 525
Vakuutusmaksutuotot	Milj.e	4 290	4 293
Voitto ennen veroja	Milj.e	848	818
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	11,2	21,3
Riskisuhde ²⁾	%	63,3	63,3
Toimintakulusuhde ²⁾	%	21,9	22,0
Vahinkosuhde ²⁾	%	68,8	68,9
Liikekulusuhde ²⁾	%	16,4	16,4
Yhdistetty kulusuhde ²⁾	%	85,2	85,3
Henkilöstön keskim. lukumäärä		6 603	6 367
TOPDANMARK		1-12/2018	10-12/2017
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	1 357	294
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	1 235	210
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot	Milj.e	1 144	281
Voitto ennen veroja	Milj.e	199	848
Vahinkosuhde ²⁾	%	66,0	64,0
Liikekulusuhde ²⁾	%	16,3	16,4
Yhdistetty kulusuhde	%	82,3	80,5
Henkilöstön keskim. lukumäärä		2 314	2 412
MANDATUM		1-12/2018	1-12/2017
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj.e	1 082	967
Voitto ennen veroja	Milj.e	450	236
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	8,7	13,3
Liikekustannussuhde	%	92,1	94,7
Henkilöstön keskim. lukumäärä		531	525

> Konsernin taloudellinen kehitys

OMISTUSYHTEISÖ		1-12/2018	1-12/2017
Voitto ennen veroja	Milj.e	618	576
Henkilöstön keskim. lukumäärä		61	60
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT		1-12/2018	1-12/2017
Osakekohtainen tulos	euro	3,04	3,96
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	1,70	3,79
Osakekohtainen oma pääoma	euro	22,30	23,14
Osakekohtainen substanssi	euro	20,60	25,37
Antioikaistu ylin kurssi	euro	48,92	47,46
Antioikaistu alin kurssi	euro	37,61	41,53
Osakekannan markkina-arvo	Milj.e	21 331	24 858

¹⁾ Konsernin vakavaraisuus on laskettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (2004/699) kolmannen luvun mukaisesti konsolidointimenetelmällä.

²⁾ Vahinkovakuutuksen tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta eikä niitä siksi voida johtaa suoraan konsernin tuloslaskelmasta. Ifin tulosanalyysi on esitetty liitteessä 16.

Keskimääräisenä ja välitilinpäätöspäivän osakemääränä on käytetty 555 351 850 kappaletta.

Kiinteistöjen arvostuserot on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero sekä laskennallinen verovelka kiinteistöjen arvostuseroista.

Kokonaispääoman sekä oman pääoman tuoton laskennassa on käytetty konsernin laajaa tulosta.

Vakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan ohje- ja määräyskokoelman mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (käyvin arvo), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{ kauden laaja tulos} \\ &\pm \text{ sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{ oma pääoma yhteensä} \end{aligned}}{\begin{aligned} &\pm \text{ sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &\text{ (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)} \end{aligned}} \times 100 \%$$

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvo), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{ liikevoitto} \\ &\pm \text{ muut laajan tuloksen erät ennen veroja} \\ &+ \text{ korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ &+ \text{ vastuovelan perustekorko} \\ &\pm \text{ sijoitusten arvostuserojen muutos} \\ &+ \text{ taseen loppusumma} \\ &- \text{ sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka} \\ &\pm \text{ sijoitusten arvostuserot} \\ &\text{ (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)} \end{aligned}}{\pm \text{ sijoitusten arvostuserot}} \times 100 \%$$

Omavaraisuusaste (käyvin arvo), %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{ oma pääoma yhteensä} \\ &\pm \text{ sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen} \\ &+ \text{ taseen loppusumma} \end{aligned}}{\pm \text{ sijoitusten arvostuserot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen riskisuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{ korvauskulut} \\ &- \text{ korvausten käsittelykulut} \end{aligned}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen toimintakulusuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{ liikekulut} \\ &+ \text{ korvausten käsittelykulut} \end{aligned}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen vahinkosuhde, %

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen liikekulusuhde, %

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

Henkivakuutuksen liikekustannussuhde, %

$$\frac{\begin{aligned} &+ \text{ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} \\ &+ \text{ korvausten selvittelykulut} \end{aligned}}{\text{kuormitustulo}} \times 100 \%$$

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto

osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)

osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)

± noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa

± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen

osakkeiden antioikaistu lukumäärä raportointikauden päätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä x raportointikauden viimeinen kaupantekokurssi

Konsernin laaja tuloslaskelma kvartaaleittain

Milj. e	10-12/2018	7-9/2018	4-6/2018	1-3/2018	10-12/2017
Vakuutusmaksutulot	1 891	1 561	1 858	2 598	1 722
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-779	439	330	-95	280
Liiketoiminnan muut tuotot	12	13	211	8	7
Korvauskulut	-1 223	-1 213	-1 264	-1 316	-1 215
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	808	-62	-271	-560	-88
Henkilöstökulut	-207	-213	-212	-222	-221
Liiketoiminnan muut kulut	-177	-154	-166	-130	-170
Rahoituskulut	14	-21	-4	-7	-11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	112	140	226	169	131
Kauden voitto ennen veroja	451	490	708	445	436
Verot	-70	-76	-101	-70	-72
Kauden voitto	381	414	607	375	364
Kauden muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot	-15	30	-31	-81	-71
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-552	23	4	-214	-108
Osuus osakkuusyritysten laajan tuloksen eristä	-35	-5	-2	-20	-33
Verot	118	-5	0	46	22
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoverojen jälkeen	-484	43	-29	-269	-190
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-7	7	-8	2	-1
Verot	2	-2	2	0	0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoverojen jälkeen	-6	5	-6	1	-1
KAUDEN LAAJA TULOS	-108	463	571	108	174
Kauden voitto, josta					
Emoyhtiön omistajien osuus	367	386	586	348	341
Määräysvallattomien osuus	14	28	21	27	23
Kauden laaja tulos, josta					
Emoyhtiön omistajien osuus	-122	434	550	81	150
Määräysvallattomien osuus	14	28	21	27	23

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Milj. e	Liite	1-12/2018	1-12/2017
Vakuutusmaksutulo	1	7 907	5 815
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	-104	1 104
Liiketoiminnan muut tuotot		244	36
Korvauskulut	3	-5 015	-4 023
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos		-85	-603
Henkilöstökulut	4	-855	-676
Liiketoiminnan muut kulut		-627	-536
Rahoituskulut		-18	-52
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista		647	712
- Voitto aiemman osakkuusyhtiöosuuden arvostamisesta käypään arvoon		-	706
Kauden voitto ennen veroja		2 094	2 482
Verot		-317	-243
Kauden voitto		1 778	2 239
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-97	-96
Myytävissä olevat rahoitusvarat		-739	73
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä		-61	-57
Verot		159	-18
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		-739	-97
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		-6	5
Verot		1	-1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		-5	4
KAUDEN LAAJA TULOS		1 034	2 146
Kauden voitto, josta			
Emoyhtiön omistajien osuus		1 687	2 216
Määräysvallattomien osuus		91	23
Kauden laaja tulos, josta			
Emoyhtiön omistajien osuus		943	2 122
Määräysvallattomien osuus		91	23
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur)		3,04	3,96

Konsernitase, IFRS

Milj. e	Liite	12/2018	12/2017
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		162	158
Sijoituskiinteistöt		665	653
Aineettomat hyödykkeet	5	2 143	2 121
Sijoitukset osakkuusyhteisöissä		8 065	7 765
Rahoitusvarat	6, 7, 8, 9, 10	22 693	22 832
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	11	10 671	7 409
Laskennalliset verosaamiset		24	18
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista		294	297
Muut varat		2 263	1 940
Käteiset varat		2 361	2 734
Myytävänä olevat omaisuuserät	18	-	3 374
Varat yhteensä		49 340	49 300
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	12	18 415	18 900
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	13	11 390	7 959
Rahoitusvelat	14	4 711	3 649
Laskennalliset verovelat		487	638
Varaukset		18	33
Eläkevelvoitteet		51	57
Muut velat		1 254	1 258
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvä velkaerät	18	-	3 299
Velat yhteensä		36 326	35 792
Oma pääoma			
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 530	1 530
Kertyneet voittovarot		10 944	10 692
Muut oman pääoman erät		-186	528
Emoyhtiön omistajien osuus		12 386	12 848
Määräysvallattomien osuus		628	660
Oma pääoma yhteensä		13 014	13 508
Oma pääoma ja velat yhteensä		49 340	49 300

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. e	Osake- pääoma	Vara- rahasto	SVOP- rahasto	Voitto- varat 1)	Muun- toerot 2)	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat 3)	Yht.	Määräys- vallattomien osuudet	Yht.
Oma pääoma 1.1.2017	98	4	1 527	9 700	-518	1 124	11 934	-	11 934
Muutokset omassa pääomassa									
Nostamatta jätettyjen osinkojen palautus				10			10		10
Osakkeiden mitätöinti				30			30		30
Osingonjako				-1 288			-1 288		-1 288
Tytäryhtiöhankinnat				17			17	636	654
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				23			23		23
Kauden voitto				2 216			2 216	23	2 239
Muut laajan tuloksen erät				-15	-138	60	-93		-93
Oma pääoma 31.12.2017	98	4	1 527	10 692	-656	1 184	12 848	660	13 508
Muutokset omassa pääomassa									
Osingonjako				-1 444			-1 444	-112	-1 556
Osakeperusteiset maksut				8			8	9	17
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				31			31		31
Muut oman pääoman muutokset								-20	-20
Kauden voitto				1 687			1 687	91	1 778
Muut laajan tuloksen erät				-31	-124	-590	-744		-744
Oma pääoma 31.12.2018	98	4	1 527	10 944	-780	594	12 386	628	13 014

1) IAS 19 Eläkevelvoitteet standardin nettovaikutus voittovaroihin oli -34 (-15) milj. e.

2) Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistusosuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean vastaavista eristä. Voittovarot sisältävät -26 (-19) milj. euron osuuden Nordean eristä, joita ei siirretä enää tulosvaikutteisiksi. Muuntoerot sisältävät -26 (-43) milj. euron osuuden Nordean muuntoeroista. Myytävissä olevat varat puolestaan sisältävät -10 (5) milj. euron osuuden Nordean käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista. Nordea on ottanut käyttöön IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* standardin 1.1.2018 alkaen.

3) Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta -409 (266) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -192 (-204) milj. euroa. Eriytetylle Suomi-vakuutuskannalle siirretty osuus oli 20 (-7) milj. euroa.

Muuntoeroihin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, rahavirtasuojaukseen sekä eläkelvoitteisiin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. e	1-12/2018	1-12/2017
Kauden alun rahavarat	2 734	2 585
Liiketoiminnan rahavirta	-208	1 254
Investointien rahavirta	406	534
Rahoituksen rahavirta	-571	-1 639
Maksetut osingot	-1 444	-1 286
Vieraan pääoman lisäys	1 482	1 042
Vieraan pääoman vähennys	-609	-1 395
Kauden lopun rahavarat	2 361	2 734

Rahavirtalaskelmassa esitetään kauden rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää varsinaisen liiketoiminnan rahavirrat.

Rahavirrat sijoituksista tytär- ja osakkuusyhtiöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin sijoituksiin esitetään investointien rahavirrassa. Rahoituksen rahavirrassa esitetään rahavirrat, jotka johtuvat toiminnan rahoittamisesta oman tai vieraan pääoman ehdoin.

Rahavarat sisältävät käteiset varat sekä muut enintään 3 kuukauden pituiset talletukset.

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sammon konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Osavuositilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu IAS 34 standardia. Osavuositilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja laskentamenetelmät ovat olennaisilta osiltaan samat kuin konsernitilinpäätöksessä vuodelta 2017.

Sampo otti vuoden 2018 alusta käyttöön uusia tai muutettuja standardeja tai tulkintoja. Muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin raportoimiin lukuihin. Standardit ja tulkinnat löytyvät Sammon vuoden 2017 tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Tilinpäätös on luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosikertomus.

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1. - 31.12.2018

Milj. e	If	Top- danmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 325	2 509	1 074	-	-1	7 907
Sijoitustoiminnan nettotuotot	229	-280	-26	2	-28	-104
Liiketoiminnan muut tuotot	30	3	212	17	-18	244
Korvauskulut	-2 716	-1 198	-1 116	-	15	-5 015
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-35	-458	426	-	-18	-85
Henkilöstökulut	-529	-269	-46	-11	-	-855
Liiketoiminnan muut kulut	-445	-119	-67	-14	18	-627
Rahoituskulut	-15	-11	-7	3	12	-18
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	4	22	0	621	-	647
Voitto ennen veroja	848	199	450	618	-20	2 094
Verot	-187	-43	-91	0	4	-317
Kauden voitto	661	156	360	618	-16	1 778
Kauden muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-87	-9	-	-2	-	-97
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	-364	-	-314	-61	-	-739
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-	-61	-	-61
Verot	80	-	67	12	-	159
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-372	-9	-247	-111	-	-739
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-6	-	-	-	-	-6
Verot	1	-	-	-	-	1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-5	-	-	-	-	-5
KAUDEN LAAJA TULOS	284	147	112	506	-16	1 034
Kauden voitto, josta						
Emoyhtiön omistajien osuus						
Määräysvallattomien osuus						1 687
						91
Kauden laaja tulos, josta						
Emoyhtiön omistajien osuus						943
Määräysvallattomien osuus						91

Laaja tuloslaskelma segmenteittäin 1.1. - 31.12.2017

Milj. e	If	Top- danmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 357	498	960	-	0	5 815
Sijoitustoiminnan nettotuotot	216	107	782	10	-10	1 104
Liiketoiminnan muut tuotot	27	1	10	18	-20	36
Korvauskulut	-2 717	-285	-1 021	-	-	-4 023
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-64	-163	-377	-	1	-603
Henkilöstökulut	-543	-68	-47	-18	-	-676
Liiketoiminnan muut kulut	-440	-39	-63	-14	20	-536
Rahoituskulut	-19	-3	-7	-36	14	-52
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	1	94	0	616	-	712
- Voitto aiemman osakkuusyhtiöosuuden arvostamisesta käypään arvoon	-	706	-	-	-	706
Voitto ennen veroja	818	848	236	576	4	2 482
Verot	-180	-12	-51	0	0	-243
Kauden voitto	637	848	185	576	4	2 239
Kauden muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-95	-1	0	-	-	-96
Myytavissä olevat rahoitusvarat	46	-	5	22	-	73
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	-	-	-	-57	-	-57
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	-11	-	-2	-4	-	-18
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-61	-	3	-39	-	-97
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	5	-	-	-	-	5
Verot	-1	-	-	-	-	-1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	4	-	-	-	-	4
KAUDEN LAAJA TULOS	581	848	188	537	4	2 146
Tilikauden voitosta						
Emoyhtiön omistajien osuus						2 216
Määräysvallattomien osuus						23
Tilikauden laajasta tuloksesta						
Emoyhtiön omistajien osuus						2 122
Määräysvallattomien osuus						23

Tase segmenteittäin 31.12.2018

Milj. e	If	Top- danmark	Mandatum	Omistus- yhteisö	Elim.	Konserni
Varat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	24	130	5	3	-	162
Sijoituskiinteistöt	4	513	148	-	-	665
Aineettomat hyödykkeet	512	1 472	158	0	-	2 143
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	14	225	3	7 823	-	8 065
Rahoitusvarat	10 753	6 028	4 902	5 069	-4 058	22 693
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	3 735	6 960	-	-24	10 671
Laskennalliset verosaamiset	11	2	-	15	-4	24
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	208	85	1	-	-	294
Muut varat	1 704	279	182	107	-8	2 263
Käteiset varat	294	34	586	1 448	-	2 361
Varat yhteensä	13 525	12 502	12 944	14 465	-4 095	49 340
Velat						
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	8 934	5 259	4 221	-	-	18 415
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	4 460	6 955	-	-24	11 390
Rahoitusvelat	405	339	133	4 104	-271	4 711
Laskennalliset verovelat	207	188	96	-	-4	487
Varaukset	18	-	-	-	-	18
Eläkeveloitteet	51	-	-	-	-	51
Muut velat	785	227	173	78	-9	1 254
Velat yhteensä	10 401	10 473	11 578	4 182	-308	36 326
Oma pääoma						
Osakepääoma						98
Rahastot						1 530
Kertyneet voittovarot						10 944
Muut oman pääoman erät						-186
Emoyhtiön omistajien osuus						12 386
Määräysvallattomien osuus						628
Oma pääoma yhteensä						13 014
Oma pääoma ja velat yhteensä						49 340

Tase segmenteittäin 31.12.2017

Milj. e	If	Top-danmark	Mandatum	Omistus-yhteisö	Elim.	Konserni
Varat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	22	130	3	3	-	158
Sijoituskiinteistöt	12	489	151	-	-	653
Aineettomat hyödykkeet	528	1 509	83	-	-	2 121
Sijoitukset osakkuusyrittämissä	14	173	0	7 578	-	7 765
Rahoitusvarat	11 217	6 166	4 977	4 510	-4 038	22 832
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	3 464	3 986	-	-42	7 409
Laskennalliset verosaamiset	17	2	-	3	-4	18
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	220	77	0	-	-	297
Muut varat	1 601	211	103	33	-8	1 940
Käteiset varat	437	72	1 025	1 200	-	2 734
Myytävinä olevat omaisuuserät	-	-	3 374	-	-	3 374
Varat yhteensä	14 069	12 293	13 703	13 326	-4 092	49 300
Velat						
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 120	5 405	4 375	-	-	18 900
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	4 036	3 965	-	-42	7 959
Rahoitusvelat	322	303	106	3 187	-269	3 649
Laskennalliset verovelat	278	196	164	-	-	638
Varaukset	33	-	-	-	-	33
Eläkeveloitteet	57	-	-	-	-	57
Muut velat	739	249	241	38	-9	1 258
Myytävinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velkaerät	-	-	3 299	-	-	3 299
Velat yhteensä	10 549	10 189	12 150	3 224	-321	35 792
Oma pääoma						
Osakepääoma						98
Rahastot						1 530
Kertyneet voittovarot						10 692
Muut oman pääoman erät						528
Emoyhtiön omistajien osuus						12 848
Määräysvallattomien osuus						660
Oma pääoma yhteensä						13 508
Oma pääoma ja velat yhteensä						49 300

Muut liitetiedot, Milj. e

1 Vakuutusmaksut

	1-12/2018	1-12/2017
Vahinkovakuutus	5 737	4 737
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	1 751	802
Sijoitussopimukset	687	457
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	8 174	5 996
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-259	-174
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	-7	-7
Jälleenvakuutus yhteensä	-267	-181
Konsernin vakuutusmaksutulo yhteensä, netto	7 907	5 815

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot >

If	1-12/2018	1-12/2017
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-34	-35
Lainoista ja muista saamisista	10	9
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	190	166
Osakkeet ja osuudet	120	137
Yhteensä	310	303
Yhteensä rahoitusvaroista	286	277
Palkkiokulut	-21	-23
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-5	-6
Diskonttauksen purkuvaikutus	-31	-33
If yhteensä	229	216

Topdanmark	1-12/2018	10-12/2017
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-32	18
Kaupankäyntivaroista		
Saamistodistukset	35	15
Osakkeet ja osuudet	-20	13
Yhteensä	15	28
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	19	10
Osakkeet ja osuudet	-123	43
Johdannaiset	-143	24
Muut	-26	12
Yhteensä	-273	90
Lainoista ja muista saamisista	2	0
Yhteensä rahoitusvaroista	-287	136
Nettotuotot sijoituskiinteistöistä	18	3
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	4	-20
Diskonttauksen purkuvaikutus, vakuutusvelat	-12	-11
Muut sijoitustoimintaan liittyvät kulut	-2	0
Topdanmark yhteensä	-280	107

> 2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Mandatum	1-12/2018	1-12/2017
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-125	170
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset	4	21
Osakkeet ja osuudet	-254	348
Lainat ja muut saamiset	6	-9
Muut	-15	45
Yhteensä	-259	405
Lainoista ja muista saamisista	2	-13
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	132	-107
Osakkeet ja osuudet	208	290
Yhteensä	334	183
Yhteensä rahoitusvaroista	-43	746
Muista varoista	3	19
Palkkiotuotot, netto	13	16
Mandatum yhteensä	-26	782
Omistusyhteisö	1-12/2018	1-12/2017
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista	-27	0
Lainoista ja muista saamisista	-24	1
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset	40	1
Osakkeet ja osuudet	13	7
Yhteensä	53	8
Yhteensä rahoitusvaroista	2	9
Muista varoista	0	1
Omistusyhteisö yhteensä	2	10
Segmenttien väliset eliminoinnit	-28	-10
Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	-104	1 104

3 Korvauskulut

	1-12/2018	1-12/2017
Maksetut korvaukset		
Vahinkovakuutus	-3 567	-3 036
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	-1 315	-845
Sijoitussopimukset	-373	-311
Maksetut korvaukset yhteensä, brutto	-5 254	-4 193
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	107	100
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	1	5
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	108	105
Maksetut korvaukset yhteensä, netto	-5 146	-4 088
Korvausvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	104	75
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	36	0
Korvausvastuun muutos yhteensä, brutto	140	76
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-9	-8
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	1	-3
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	-9	-11
Korvausvastuun muutos yhteensä, netto	131	65
Konsernin korvauskulut yhteensä	-5 015	-4 023

4 Henkilöstökulut

	1-12/2018	1-12/2017
Palkat ja palkkiot	-625	-471
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-1	-31
Osakkeina toteutetut osakeperusteiset maksut	-9	-2
Eläkekulut	-96	-76
Muut henkilösivukulut	-123	-97
Konsernin henkilöstökulut yhteensä	-855	-676

5 Aineettomat hyödykkeet

	12/2018	12/2017
Liikearvo	1 454	1 476
Muut aineettomat hyödykkeet	689	719
Yhteensä	2 143	2 196
Mandatumin myytävänä olevat omaisuuserät	-	-75
Konsernin aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 143	2 121

6 Rahoitusvarat

	12/2018	12/2017
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	72	85
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat		
Saamistodistukset	4 432	4 628
Osakkeet ja osuudet	726	793
Yhteensä	5 158	5 421
Lainat ja muut saamiset	685	542
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 888	13 081
Osakkeet ja osuudet	3 889	3 902
Yhteensä	16 777	16 983
Rahoitusvarat yhteensä	22 693	23 031
Mandatumin myytävänä olevat omaisuuserät	-	-198
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	22 693	22 832

7 Johdannaissopimukset

	12/2018			12/2017		
	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Kohde-et. nimell. arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat
Kaupankäyntijohdannaiset						
Korkojohdannaiset	2 750	48	100	2 836	6	77
Valuuttajohdannaiset	11 304	24	65	11 319	76	18
Osakejohdannaiset	41	0	-	44	0	-
Kaupankäyntijohdannaiset yhteensä	14 096	72	166	14 199	82	96
Suojaavat johdannaiset						
Käypää arvoa suojaavat	364	-	4	364	3	-
Konsernin johdannaiset yhteensä	14 460	72	169	14 563	85	96

8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Suurin osa Sampo-konsernin tason 3 sijoituksista ovat pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään.

Arvonmäärittämenetelmiä on useita ja alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana voidaan käyttää esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisesti.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien sijoitusten luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana voidaan käyttää monia erilaisia menetelmiä, esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittämistä sääntelee esimerkiksi Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa määritetään arvonlaskennan toimintaperiaatteet ja dokumentointivaatimukset.

Vertailuvuonna 2017 luvut sisältävät myös myytävänä oleviin omaisuuseriin luokitellut rahoitusvarat.

Rahoitusvarat 31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	48	-	48
Valuuttajohdannaiset	-	24	-	24
Yhteensä	-	72	-	72
Kaupankäyntivarat				
Osakkeet ja osuudet	533	191	-	725
Saamistodistukset	3 957	695	51	4 703
Yhteensä	4 490	886	51	5 428
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Talletukset	-	587	-	587
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 433	4	7	2 444
Saamistodistukset	1 209	1 894	27	3 130
Rahastot	3 119	918	678	4 716
Johdannaissopimukset	-	5	-	5
Muut varat	-	-	41	41
Yhteensä	6 761	2 822	754	10 337
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	1 683	-	322	2 005
Saamistodistukset	9 289	3 315	13	12 617
Muut varat	907	44	909	1 860
Yhteensä	11 878	3 359	1 245	16 482
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	23 130	7 727	2 050	32 907

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvarat 31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
<i>Muut rahoitusvarat</i>				
Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvarat				
Lainat ja muut saamiset	-	358	98	456
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	23 130	8 086	2 148	33 363

Rahoitusvelat 31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</i>				
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	100	-	100
Valuuttajohdannaiset	-	69	-	69
Yhteensä	-	169	-	169
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat				
Talletukset	-	-	11	11
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	169	11	180
<i>Muut rahoitusvelat</i>				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	147	321	-	468
Liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Yritystodistukset	3 547	419	-	3 966
Joukkovelkakirjalainat	-	124	-	124
Yhteensä	3 547	543	-	4 090
Muut rahoitusvelat yhteensä	3 695	864	-	4 558
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	3 695	1 033	11	4 738

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvarat 31.12.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat</i>				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	6	-	6
Valuuttajohdannaiset	-	79	-	79
Osakejohdannaiset	-	1	-	1
Yhteensä	-	86	-	86
Kaupankäyntivarat				
Osakkeet ja osuudet	608	185	-	793
Saamistodistukset	3 953	868	77	4 899
Yhteensä	4 561	1 053	77	5 692
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Talletukset	-	457	-	457
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 223	4	6	2 233
Saamistodistukset	1 163	1 583	38	2 785
Rahastot	3 786	940	359	5 085
Johdannaissopimukset	-	15	-	15
Muut varat	-	-	19	19
Yhteensä	7 173	2 542	422	10 137
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	1 939	-	42	1 981
Saamistodistukset	9 922	2 854	34	12 810
Muut varat	1 183	62	675	1 921
Yhteensä	13 045	2 916	751	16 712
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	24 779	7 054	1 250	33 083
<i>Muut rahoitusvarat</i>				
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat				
Lainat ja muut saamiset	-	374	83	457
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	24 779	7 428	1 333	33 540

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia >

Rahoitusvelat 31.12.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</i>				
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	77	-	77
Valuuttajohdannaiset	-	19	-	19
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	96	-	96
<i>Muut rahoitusvelat</i>				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	170	207	-	377
Liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Yritystodistukset	2 816	138	-	2 954
Joukkovelkakirjalainat	-	293	-	293
Yhteensä	2 816	431	-	3 247
Muut velat yhteensä	2 986	638	-	3 624
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	2 986	734	-	3 720

Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä	12/2018		12/2017	
	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Kaupankäyntivarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	1	58	59	-
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	17	64	49	48
Rahastot	-	44	18	-
Yhteensä	17	108	67	4
Myytävässä olevat rahoitusvarat				
Rahoitusmarkkinavälineet	461	477	811	649

Siirrot perustuvat pääosin ulkoisen palveluntarjoajan tietoihin perustuviin muutoksiin kaupankäynnin volyyymeissa.

> 8 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Käypien arvojen herkkyyshanalyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Ifissä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttaa (SEK) vastaan lisäisi tulosta 1 (13) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -1 (-12) milj. euroa.

Topdanmarkissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (DKK) vastaan lisäisi tulosta 0 (-1) milj. euroa, mutta ei vaikuttaisi omaan pääomaan. Mandatumissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 29 (12) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -67 (-79) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vähentäisi omaa pääomaa -249 (-216) milj. euroa.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyshanalyysi eri markkinariskikenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 31.12.2018.

Herkkyysharkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyshanalyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	327	-295	-107	-38
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	391	-361	-588	-201
Kokonaisvaikutus	718	-656	-694	-239

9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset >

Rahoitusvarat	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myynnit	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2018
Kaupankäyntivarat							
Saamistodistukset	77	1	-	14	-40	51	1
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	6	30	-	7	-35	7	-
Saamistodistukset	38	0	-	4	-16	27	-
Rahastot	359	21	-	355	-56	678	21
Yhteensä	403	51	-	366	-107	713	21
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	43	1	4	519	-245	323	4
Saamistodistukset	34	0	-1	95	-115	13	0
Muut varat	674	5	-4	350	-116	909	1
Yhteensä	751	6	-1	964	-476	1 245	4
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 231	58	-1	1 344	-623	2 009	27

	12/2018		Yhteensä
	Realisoi- tuneet voitot/ tappiot	Käyvän arvon muutokset	
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	57	0	57
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	27	0	27

> 9 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Rahoitusvarat	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot *)	Myynnit	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2017
Kaupankäyntivarat							
Saamistodistukset	-	-4	-	89	-9	77	-4
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	14	-8	-	7	-6	6	-8
Saamistodistukset	27	0	-	21	-9	38	0
Rahastot	154	10	-	242	-47	359	11
Yhteensä	194	2	-	269	-62	403	3
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	48	10	-1	6	-21	43	-2
Saamistodistukset	58	0	0	334	-358	34	0
Muut varat	757	-49	11	180	-226	674	-36
Yhteensä	864	-38	10	520	-604	751	-38
Käypään arvoon arvostettavat yhteensä	1 058	-40	10	878	-675	1 231	-39

*) Saamistodistusten ostoihin sisältyy tytäryhtiöhankintoihin liittyviä kaupankäyntivaroja 57 milj. euroa sekä sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä rahoitusvaroja 21 milj. euroa.

	12/2017		
	Reali-soituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot yhteensä	-37	8	-29
Tuloslaskelmaan kirjatut kauden voitot tai tappiot kauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	-46	8	-39

10 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

	12/2018	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)	12/2017	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)
	Kirjanpito-arvo		Kirjanpito-arvo	
Rahoitusvarat				
Myytävässä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	322	-64	42	-8
Saamistodistukset	13	-1	34	-1
Muut varat	909	-182	675	-135
Yhteensä	1 245	-248	751	-145

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kannu sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos aiheuttaisi saamistodistusten osalta -1 milj. euron (-1) ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen -246 milj. euron (-143) arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 2,0 prosenttia (1,1).

11 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

	12/2018	12/2017
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	3 130	2 826
Osakkeet ja osuudet	6 901	7 276
Lainat ja saamiset	358	373
Johdannaissopimukset	5	15
Muut	277	19
Yhteensä	10 671	10 509
Mandatumin myytävänä olevat omaisuuserät	-	-3 100
Konsernin sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	10 671	7 409

12 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

	12/2018	12/2017
Vakuutusopimukset		
Vakuutusmaksuvastuu		
Vahinkovakuutus	2 422	2 399
Henkivakuutus		
Vakuutusopimukset	1 934	2 223
Sijoitussopimukset	24	26
Korvausvastuu		
Vahinkovakuutus	8 663	8 882
Henkivakuutus	2 264	2 324
Henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille	3 109	3 244
Yhteensä	18 415	19 098
Mandatumin myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-	-198
Konsernin velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	18 415	18 900

Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta.

Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.

Sijoitussopimuksiin, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 *Vakuutusopimukset* standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutusopimusten tavoin.

13 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

	12/2018	12/2017
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	4 399	4 794
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	2 531	2 230
Henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille	4 460	4 036
Yhteensä	11 390	11 060
Mandatumin myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velkaerät	-	-3 100
Konsernin velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	11 390	7 959

14 Rahoitusvelat

	12/2018	12/2017
Johdannaissopimukset (liite nro 7)	169	96
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	464	376
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Yritystodistukset	124	293
Joukkovelkakirjalainat	3 943	2 884
Yhteensä	4 067	3 177
Talletusvelat jälleenvakuuttajille	11	-
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 711	3 649

15 Ehdolliset velat ja sitoumukset

	12/2018	12/2017
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Sijoitussitoumukset	1 144	992
Takaukset	10	3
IT-hankinnat	5	2
Muut peruuttamattomat sitoumukset	98	106
Yhteensä	1 257	1 103

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

	12/2018	12/2018	12/2017	12/2017
	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Sijoitukset				
- Sijoitusarvopaperit	209	152	218	129

	12/2018	12/2017
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		
Sijoitukset	13	15
Käteisvarat	182	85

Vakuudeksi annetut varat sisältyvät tase-eriin
Muut saamiset tai Käteisvarat.

	12/2018	12/2017
Ei-purettavissa olevat vuokrasopimukset		
Maksettavat vähimmäisvuokrat		
yhden vuoden kuluessa	31	32
yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	92	105
yli viiden vuoden kuluttua	40	54
Yhteensä	163	191

16 Ifin tulosanalyysi

	1-12/2018	1-12/2017
Vakuutusmaksutuotot	4 290	4 293
Korvauskulut	-2 954	-2 959
Liikekulut	-702	-705
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-4	-8
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	13	19
Vakuutustekninen kate	643	640
Sijoitustoiminnan nettotuotto	245	229
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-44	-52
Muut tuotot ja kulut	3	0
Liikevoitto	848	818

17 Osakkuusyhtiöhankinnat

Ruotsalaisesta NDX Intressenter AB:sta tuli konsernin osakkuusyhtiö maaliskuussa 2018 36,25 %:n omistusosuudella. Yhtiön tulos ja tase esitetään Holding-segmentissä.

Alla on esitelty alustava hankintamenolaskelma:

Osakkeiden hankintameno	241
Hankintaa vastaavat nettovarot pl. hankintaa edeltävä liikearvo	84
Nettovarojen määrän ylittävä osuus hankintamenoista	157
Kohdistettu muihin aineettomiin hyödykkeisiin	
Asiakassuhteet	54
Muut aineettomat hyödykkeet	1
Laskennallinen verovelka edellisistä	-12
 Liikearvo	 114
Yhteensä	157

Allokaatiot asiakassuhteisiin ja ydintalletuksiin poistetaan 8 vuodessa. Niiden kokonaisvaikutus on noin 43 milj. euroa nettona. Vuosipoiston vaikutus on noin 5 milj. euroa nettona.

18 Myytävänä olleet omaisuuserät ja niihin liittyvät velkaerät

Lokakuussa 2016 Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö ilmoitti, ettei se jatka vakuutusten jakelusopimusta Danske Bank Oyj:n kanssa 31.12.2016 jälkeen ja että se käyttää oikeuttaan myydä Danske Bankin kautta hankittu vakuutuskanta Danske Bank A/S:lle. Vakuutuskanta on ollut luokiteltuna IFRS 5 standardin mukaisesti.

Mandatum Life ja Danske Bank sopivat 24.4.2018 yhteistyön jatkamisesta ja siitä, että aiemmin sovittu vakuutuskannan myynti ei toteudu. Uuden yhteistyösopimuksen mukaiset palkkiorakenteet poikkeavat aiemmin yhteistyössä sovelletuista ja Mandatum Life maksaa jatkossa korkeampia palkkioita sekä uusmyynnistä että olemassa olevasta kannasta. Sovittu järjestely oli ehdollinen verokohtelun vahvistamiselle. Vaikka Mandatum Life vastaanotti 29.5.2018 verokohtelua koskevan negatiivisen ennakkoratkaisun, ovat osapuolet kuitenkin päättäneet yhteistyön jatkamisesta sovitun mukaisesti. Osapuolet valittavat ennakkoratkaisusta ja Danske Bank on maksanut sopimuksen mukaan 197 miljoonaa euroa kesäkuussa 2018. Mandatum Lifen taloudellinen riski negatiivisen verokohtelun jäädessä voimaan on 13 miljoonaa euroa.

Vakuutuskantaan liittyvä luokittelu myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ja niihin liittyviksi velkaeriksi on tehdyn sopimuksen myötä päättynyt.

19 Sampo Oyj:n tuloslaskelma ja tase (FAS)

TULOSLASKELMA	1-12/2018	1-12/2017
Liiketoiminnan muut tuotot	17	18
Henkilöstökulut	-11	-18
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-14	-14
Liikevoitto	-8	-14
Rahoitustuotot ja kulut	1 677	1 410
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1 669	1 396
Tuloverot	0	-
Tilikauden voitto	1 669	1 396
TASE	12/2018	12/2017
VASTAAVAA		
Aineelliset hyödykkeet	3	3
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	3 401	3 401
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	261	266
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	5 799	5 557
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	227	230
Muut osakkeet ja osuudet	745	175
Muut saamiset	23	58
Saamiset	166	49
Rahat ja pankkisaamiset	1 447	1 199
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 073	10 939
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	98	98
Käyvän arvon rahasto	-3	45
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Edellisten tilikausien voitto / tappio	4 328	4 376
Tilikauden voitto	1 669	1 396
Oma pääoma yhteensä	7 890	7 714
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen	3 943	2 884
Lyhytaikainen	240	340
Vieras pääoma yhteensä	4 182	3 224
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 073	10 939

SAMPO GROUP

Sampo Oyj
Fabianinkatu 27
00100 Helsinki

Puhelin: 010 516 0100
Y-tunnus: 0142213-3

 www.sampo.com
 [@Sampo_plc](https://twitter.com/Sampo_plc)
 [sampo-plc](https://www.linkedin.com/company/sampo-plc)